

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Köszöntermelés államsegélylyel.

Pécs, 1894. február 12.

A ma megtartott városi közgyűlésen a tanács előterjesztést tett, a filloxera vész által keresetétől megfosztott munkásosztály megélhetésének biztosítását lehetővé tevő bányamivelés emelése iránt. Ebben a meglehetősen rejtélyes című, de elég jóhangzású előterjesztésben pedig az foglaltatott, hogy a város közgyűlése írjon fel a kormányhoz az iránt, mikép a dunagőzhajótársaságot állami szénzállításokban s a magyar állami vasutakon szállítási kedvezményekben részesítse, mert a társaság csak így lesz képes pécsi bányáit fokozottabb mértékben művelni s ezzel a városi munkásosztálynak, mely szőlőink elpusztulása folytán nyomorral küzd, biztos kenyert adni.

A városi közgyűlés el is határozta, hogy ily értelemben közbejár a miniszteriumnál, de mi nem igen táplálunk vérmes reményeket az iránt, hogy ebből szegény munkásosztályunk valaha nagy hasznot lásson, mert először is nem sok kilátás van rá, hogy a kormány a város protegáló szózatára valami sokat adjon, hisz közlekedési politikánk irányzata már évek óta oda irányul, hogy a dunagőzhajózási társaságot megpuhítsa, azt engedményekre bírja s az állami vasutakkal való versenyzés teréről leszorítsa. Miként remélhetnők már most, hogy a kormány oly kedvezményekben részesítse a társaságot, melyek ezt megerősítenék s a felvett küzdelemben való ellentállás sikeresebb folytatására képessé tennék? Az államvasutaknak magoknak is vannak gazdag szénbányái, melyeknek minél több piacot teremteni a kormány kiváló gondoljai közé tartozik, mert ezzel úgy az állami bányák jövedelmezősége, mint a szén szállító állami vasutak üzeme emelkedik s így már üzleti szempontból sem fog az állam kedvezményeket adni egy más széntermelő társaságnak, nehogy a saját széntermékeinek maga teremtsen veszedelmes konkurrencziát.

De ha mindezek daczára sikerülne is a városnak a dunagőzhajós társaság részére az óhajtott kedvezményeket kiküzdnie, még akkor is nagyon kétséges maradna, vajjon ebből városunk szorongatott munkásosztályának lenne-e valami kézzelfogható haszna. Igéri ugyan most a gőzhajótársaság, hogy a bányák fokozottabb művelésének lehetővé tétele esetén idevaló munkásoknak fog kenyeret adni, de erre nézve semmiféle biztosítékunk nincs, a mint nem is lehet, mert a gőzhajós társaság, mint üzleti nyereségre alakult egyesület a dolog természetéből folyólag ott fogja a munkaerőt beszerezni, hol ahhoz olcsóbban s előnyösebben jut, s e részben az eddigi tapasztalatok a pécsi munkások számára vajmi csekély biztató reményt nyújtanak.

A gőzhajós társaság üzemenek sulypontját az általa bérben birt szabolcsi, somogyi és vasasi bányák kiaknázására fordítja, míg a tulajdonát képező pécsi bányák szénét kiméli, ha tehát az üzemet emelné is, az a várostól távol fekvő bérelt bányák kiaknázá-

sára fordíthatnák, azokban pedig azon pécsi munkások, kik a filloxera vész csapása alatt sinlődnék, nem igen kapnának foglalkozást azon egyszerű okból, mert azon bányáktól messze lagnak s így első sorban az ottani lakosság nyerne alkalmazást.

A dunagőzhajózási társulat széntermelésének emelését a városi szegény munkásosztály valódi hasznára sokkal hathatósabb mérvben érhetni el, ha megszivelné Záray Károly úrnak, a pécsi ipar és kereskedelmi kamara titkárnak a mai városi közgyűlésen kifejtett eszméit s a bányatelep és a város közt elterülő térségen hatalmas szénfogyasztó ipartelepkeket létesítene, mert ezekben a városi munkásosztály csakugyan jobban kaphatna neki megfelelő munkát, mint a távollevő bányák földalatti üregeiben.

Távol legyen tőlünk azon szándék, hogy a gőzhajós társaság bányüzemét hátráltatni vagy csak annak városunk fejlődésére való befolyását is kicsinyelni akarjuk, mert hisz azt minden elfogulatlanul gondolkozónak el kell ismernie, hogy egy oly társulatnak, mely a városi közterhek viseléséhez oly nagy mértékben hozzájárul, boldogulása s üzleti felvirágzása a város polgárainak érdekében fekszik, csak azon vérmes reményt nem oszthatjuk, hogy a bányüzem emelése által a filloxera pusztítás által okozott gazdasági válságot orvosolni sikerülend.

A filloxeravész által leginkább sújtott pécsi szőlőmunkás osztály bajain csak az elpusztult szőlők rekonstrukciója által lehet segíteni, mert ezen munkásosztály túlnyomó nagy része maga is szőlőbirtokos volt s a szőlőművelés körüli szakértelme folytán kiválóan ezen nemzetgazdasági ág művelésére van hivatva. Csak úgy segíthetünk tehát gyökeresen ezen osztály sulyos baján, ha a szőlőrekonstrukció nagy munkáját a szegényebb osztályra nézve is lehetővé s minél könnyebbé tesszük.

Akkor fogja a város igazán nemes hivatását teljesíteni, ha ebben segédkezik; segédkezik pedig azzal, ha amerikai szőlőtelepét nem tekinti jövedelemforrásnak, melyből jó pénzért boldog-boldogtalan viszi a városi polgárok elől a vesszőt, hanem oly befektetés gyanánt kezeli, mely az újraültetendő városi szőlők jövedelme által busásan lesz hivatva kárpótolni a belé fordított költséget. — Adja a város szegénysorsu szőlőbirtokosainak az amerikai vesszőt díjtalanul s meglássa, hogy életrevaló szőlőműves polgártársaink jobban meg fogják köszönni ebbeli gondoskodását, mintha a hatodik határba küldi őket a föld alá szent ásní.

A katolikus autonómia. Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztést tett a királynak, hogy egy harmincz tagból álló előkészítő bizottság alakítását engedje meg azzal a feladattal, hogy egyrészt az önkormányzatot majdan szervező országos bizottság egybehívásának módozatára nézve tegyen javaslatot, másrészt pedig, hogy véleményt mondjon aziránt, hogy az 1871-ik évi kongresszus munkálata mennyiben volna fölhasználható. Az előkészítő bizottság tíz egyházi és husz világi egyénből áll s a hercegprímás lesz az elnöke. A király jóváhagyta a miniszter előterjesztését és tudomásul vette az általa javaslatba hozott előkészítő bizottság tagjainak névsorát is.

Városi közgyűlés.

Pécs, 1894. február 12.

Kardos Kálmán főispán pontban 9 órakor megnyitván a népes közgyűlést megemlékezik a legközelebb elhunyt Schwarz József kerületi orvosról, ki 30 éven át buzgón teljesítette a város szolgálatában kötelességét, miért a közgyűlés részvételének jegyzőkönyvileg ad kifejezést s ezt az elhunyt családjának tolmácsolja.

A főispán a legközelebbi közgyűlés határnapját f. évi április hó 16-ára kitűzvé kezdését vette a tárgysorozat tárgyalása.

József főherceg megköszöni a honvédfőparancsnoki jubileumára hozzá intézett üdvözlést, mit a közgyűlés örvendetes tudomásul vett.

A belügyminiszter jóváhagyja a folyó évi költségvetést, de a városi törzstőke visszatérítése tárgyában külön határozatot kíván. A közgyűlés ennek folytán elhatározta, hogy a törzstőke részére a folyó évi jövedelmekből 11030 frtot térít vissza.

Az 1892. évi zárszámadást azzal hagyta helyben a miniszter, hogy a város jövőre részletes vagyoni leltárt terjesszen fel.

Jóváhagyta továbbá a kormány az Asztalos-féle ház megvételét, Kerbolt Pál kórházgondnok nyugdíjgyényét pedig a mult közgyűlés határozatának megváltoztatásával megállapította.

Debreczen városnak az egyházpolitikai reformok pártolása iránti megkeresése került ezután tárgyalás alá, melynél először Littke József emelt szót hangsúlyozván, hogy e kérdésben a közgyűlés már állást foglalt, miért is határozatilag kimondatni indítványozza, hogy a közgyűlés a város országgyűlési képviselőjétől elvárja az egyházpolitikai javaslatok támogatását. Polgármester ellenzi Littke indítványát, mert a városi közgyűlés nem illetékes az országgyűlési képviselőnek utasításokat adni, — különben is Debreczen város feliratának sulypontja az egyes képviselők reverzalisdása ellen irányul s ezt kárhoznatni mindenkinek kötelessége, kinek a parlamentarizmus felől helyes fogalma van. Bureg Antal, Károly Ignác és Perl Ármín felszólalásai után a közgyűlés túlnyomó többsége pártolja Debreczen város feliratát.

A vízvezeték létesítésére szükséges kisajátítások ügyében jelenti a tanács, hogy a Kerese Kálmán és társa tulajdonát képező u. n. papírmalom kisajátítását a kormány elrendelvé a kártalaitási összeg birói uion fog megállapíttatni, mert ez iránt a tulajdonosokkal nem sikerült egységre jutni. A káptalani tulajdont képező Krautzak féle malom kisajátítási ára egységileg 16000 frtban, a Schmidt örökösök malmának ára pedig 24000 frtban lett megállapítva. A Mayer-féle malom vízjoga egységileg 10000 frttal, a püspökmalmi forrás feletti Mischl-féle ház pedig 1500 frttal lett kisajátítva. A közgyűlés ezen egységeket jóváhagyta s a vízvezeteki czélokra még szükséges költségek fedezésére 150000 frtnyi kölcsön felvételét határozta el.

A tanács előterjesztésére elhatározta a közgyűlés egy felterjesztés intézését a kormányhoz, hogy a dunagőzhajós társaság széntermelésének emelésére ezt állami szállításokban és szállítási kedvezményekben részesítse, mert csak a bányüzem emelése esetén lehet kilátás arra, hogy a filloxeravész által sújtott munkásosztály keresethez jut.

Littke József e cél elérésére kiállításba helyezi a kereskedelmi kamara közreműködését is, sőt kijelenti, hogy ez irányban ő már szót is emelt a miniszteriumnál, de ez nem sok reménnyel kecsegtette. Záray Károly szintén pártolja a felterjesztést, de utal arra, hogy a gőzhajós társaság pangó üzemen ipartelepke létesítése által is segíthetne.

A középiskolai nizeriák orvoslására a tanács javasolja, hogy a közoktatási kormány keressék meg a helybeli állami főreáliskolánál még három párhuzamos osztály felállítására iránt, a város pedig ez új osztályok részére gondoskodjék helyiségekről. Bolgár Kálmán egy állami gymnasium felállítására iránt indítványoz felterjesztést intéztetni. Inczedy, Dischka és polgármester felszól-

A Pécsi Takarékpénztár részvénytársaság

folyó 1894. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében

XLIX. évi rendes közgyűlését tartja

melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Mérleg-Számla.

1893. évi december hó 31-én.

VAGYON.

TEHER.

Fő-könyv lapsz.		Osztárak érték		Fő-könyv lapsz.		Osztárak érték	
		forint	kr.			forint	kr.
198.	Pénzkészlet, 1893. december 31-én . . .	132.563	06	1.	Részvény-alaptőke	60.000	—
174.	Jelzálog kölcsönök, 7887 kötlevel	3,246.493	95	128.	Tartaléktőke	220.916	81
187.	Előlegezések kézi zálogokra, 276 tétel . .	32.773	—	141.	Különleges tartalékalap, értékpapírok árkülönbözetére	161.606	84
188.	Váltók, 2809 darab	1,265.543	52	177.	Nyugdíjalap	136.381	27
162.	Értékpapírok, 1893. december 31. árf. szerint	3,191.631	—	147.	Jeszenszky-alap, egyleti tisztviselők özvegyei számára	4311	83
186.	Folyószámlán	442.090	16	148.	„ „ reálandoi ösztöndíjakra	1450	48
178.	Hátralékos kamatok, jelzálog kölcsönöknél	26.344	96	205.	Takarékpénztári betétek, 5676 könyvben	7,725.860	17
180.	„ „ „ „ előlegeknél	428	50	161.	Részvény-osztalék, 6 részvény után . . .	796	—
182.	Értékpapírok függő kamatai	34.601	99	194.	Átmeneti kamatok, jelzálog kölcsönöknél .	31.503	77
181.	Bér- és kamathátralékok ingatlanoknál . .	541	34	190.	„ „ „ „ előlegeknél	236	19
149.	Butor- és felszerelés, 10% levonás után .	2557	89	197.	„ „ „ „ váltóknál	12.150	31
150.	Ingatlanok	59.730	92	199 158	„ „ „ „ „ „ jövedelem, ingatlanok- és törzsháznál	576	01
31.	Törzsház	35.000	—	170.	„ „ „ „ „ „ tőke-kamat-adó	14.544	40
				202.	Jubileumalap	10.000	—
				169.	Nyeremény-egyenlegül	89.966	21
		8.470.300	29			8.470.300	29

Nyeremény- és veszteség-számla.

1893 ik évre.

TARTOZIK.

KÖVETEL.

Fő-könyv lapsz.		Osztárak érték		Fő-könyv lapsz.		Osztárak érték	
		forint	kr.			forint	kr.
191.	Takarékpénzt. betétek utáni kam. számlának	298.203	69	169.	Nyeremény-áthozat 1892-ik évről	6614	09
183.	Alapítványok „ „ „	8047	71	194.	Jelzálog kölcsönök utáni kamat számlától	199.979	72
184.	Tartaléktőkék „ „ „	8578	47	190.	Előlegek „ „ „	2095	65
143.	Jövedelmi-adó	2046	52	164.	Váltók „ „ „	61.623	29
160.	Ingatlanok utáni adó	1563	02	193.	Értékpapírok „ „ „	138.472	89
129.	Törzsház „ „ „	179	04	142.	Folyószámlák „ „ „	32.133	38
170.	Tőke kamat-adó	29.820	36	163.	Késedelmi kamat „ „ „	5205	03
189.	Üzleti költségek	6451	43	168.	Beirási díjak „ „ „	6589	45
203.	Elnöki tiszteletdíj	900	—	159.	Arany felülírtetések „ „ „	3529	15
173.	Tisztviselők és szolgák fizetései . . .	16.263	33	166.	Ingatlanok utáni jövedelem „ „ „	5517	95
172.	Jótekonycélok számlának, közgyűlésen kívül	425	—	158.	Törzsház „ „ „	3016	71
185.	Kegydíj „ „ „	648	—	109.	Értékpapir-nyeremény „ „ „	940	35
192.	Kamat pótlások „ „ „	300	68				
195.	Ingatlanok utáni javítások számlának . .	603	20				
201.	Törzsház „ „ „	182	72				
149.	Butor- és felszerelés számlának 10% évülés	284	21				
16 9.	Leírások	1254	07				
	Nyeremény-egyenlegül :						
169.	Áthozat az 1892-ik évről	6614.09					
199 158	Ingatlan és törzsház utáni jövedelemért	8534.66					
206.	Üzleti tiszta jövedelem	74.817.46					
		89.966	21				
		465.717	66			465.717	66

Szautter Gusztáv, s. k. Lechner Antal, s. k. Gebhardt Ferencz, s. k. Haincs Károly, s. k. Eibach Emil, s. k.
igazg. elnök. üzletvezető igazgató. pénztárnok. számvizsgáló. főkönyvivő.

Jelen mérleg valamint nyeresemény- és veszteség-számla a fő- és mellékkönyvekkel egybeazonosított és tételenként átvizsgálva, helyesnek találtatott.

Kelt Pécsen, 1894. január 30-án.

A feügyelő-bizottság:

Leksa Károly, s. k. Knapp József, s. k. Pfejfer Antal, s. k. Pinter József s. k. Dr. Schaurek Sándor, s. k.
felügyelő bizottsági elnök.